

RAkenteellisen
KEhittämisen
Tukena
Tietohallinto

Korkeakoulujen ja
opetusministeriön
yhteinen
tietohallintohanke,
jota CSC koordinoi

Tutkimuksen tietohallinnon kehittäminen

Tuija Raaska, CSC

RAKETTI-ohjausryhmä

SUOMEN YLIOPISTOJEN REHTORIN NEUVOSTO
FINLANDS UNIVERSITETSREKTORERS RÅD

ARENE
Ammattikorkeakoulujen
rehtorineuvosto ARENE

Hankkeen kuvaus

- korkeakoulujen ja opetusministeriön yhteinen hanke
- tavoitteena on korkeakoululaitoksen ohjauksessa ja vaikuttavuuden seuraamisessa sekä korkeakoulujen sisäisessä johtamisessa tarvittavan tiedon sekä käytössä olevien IT-ratkaisujen laadun, yhteentoimivuuden ja käytettävyyden edistäminen kansallisella tasolla
- koostuu neljästä osahankkeesta, joiden aihealueet ovat
 - korkeakoulujen kokonaisarkkitehtuuri, KOKOA
 - opintohallinnon perustietojärjestelmä, OPI
 - käsitelmä ja tietovarasto, XDW
 - tutkimuksen tietohallinnon järjestelmät, TUTKI/JURE

RAKETTI-hanke, tavoite

- tavoitteena on toteuttaa tietohallintopalveluja korkeakoulujen ja opetusministeriön käyttöön mutta huomioida kehitystyössä myös laajennettavuus muiden keskeisten sidosryhmien käyttöön
- hankkeen odotetaan synnyttävän edellytyksiä ja tapoja keskustella ja sopia suunnittelu□, kehitys□ ja palveluntuotantoasioista yhdessä ja tehdä niihin liittyviä yhteisiä päätöksiä ja linjauksia

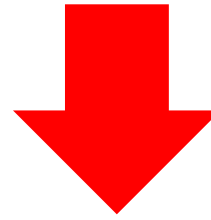
Ohjaus

- hanketta ohjaavat korkeakoulujen johdon ja opetusministeriön edustajat
- eri osahankkeiden ohjausryhmiin on koottu kunkin osa-alueen asiantuntijoita niin opetuksen, tutkimuksen kuin kehittämisen ja innovaatiotoiminnan alueilta
- lisäksi työtä tehdään lukuisissa työ- ja suunnitteluryhmissä

RAKETTI

RAKETTI- ohjausryhmä

RAKETTI-KOKOA
Kokonaisarkkitehtuuri-
työn koordinointi ja
osaamisen
kehittäminen

RAKETTI-OPI

Opintohallinnon
perusjärjestelmä

Ohjausryhmä

RAKETTI-TUTKI

Tutkimushallinnon
tietohallinto

Ohjausryhmä

Korkeakoulujen ja opetusministeriön XDW-tietovarasto

Ohjausryhmä

Kokonais-
arkkitehtuuri-
pilotti

HY:n Kokonais-
arkkitehtuuri-
käsikirja

OPI-TEKNOLOGIA
asiantuntijaryhmä

JULKAISUREKISTERI

Korkeakoulujen ja
opetusministeriön
käsitelmä

OPI-TIETO
asiantuntijaryhmä

Sitaatioindeksi
työryhmä

Tietovaraston
perustaminen

OPI-LIIKKUVUUS
asiantuntijaryhmä

Tieteenalattyöryhmä

Tietovarastopalvelu

OPI-PELISÄÄNTÖ
asiantuntijaryhmä

Julkaisurekisterin
sisältötyöryhmä

Julkaisurekisterin
tekninen ryhmä

Valmisteilla

RAKETTI-ohjausryhmä

- johtaja Hannu Sirén, opetusministeriö (puheenjohtaja)
- tietohallintopäällikkö Ari Ilkka, Jyväskylän ammattikorkeakoulu
- rehtori Matti Jakobsson, Vaasan yliopisto
- johtava opintokoordinaattori Harriet Kurtén, Åbo Akademi
- ylitarkastaja Ilmari Hyvönen, opetusministeriö
- johtaja Klaus Lindberg, CSC
- osastopäällikkö Mikko Markkola, Tampereen yliopisto
- rehtori Jouko Paaso, Oulun ammattikorkeakoulu
- johtaja Tuulikki Paturi, HAAGA-HELIA-ammattikorkeakoulu
- talousjohtaja Mirja Pöhö, Hämeen ammattikorkeakoulu
- tietohallintojohtaja Ilkka Siissalo, Helsingin yliopisto
- erikoissuunnittelija Markku Suvanen, opetusministeriö
- yliopistojen IT-pääsihteeri Ahti Planman, Itä-Suomen yliopisto
- kehityspäällikkö Tuija Raaska, CSC (siht.)
- AAPA IT-pääsihteeri Pekka Linna, CSC (siht.)

Tietoa hankkeesta ja etenemisestä

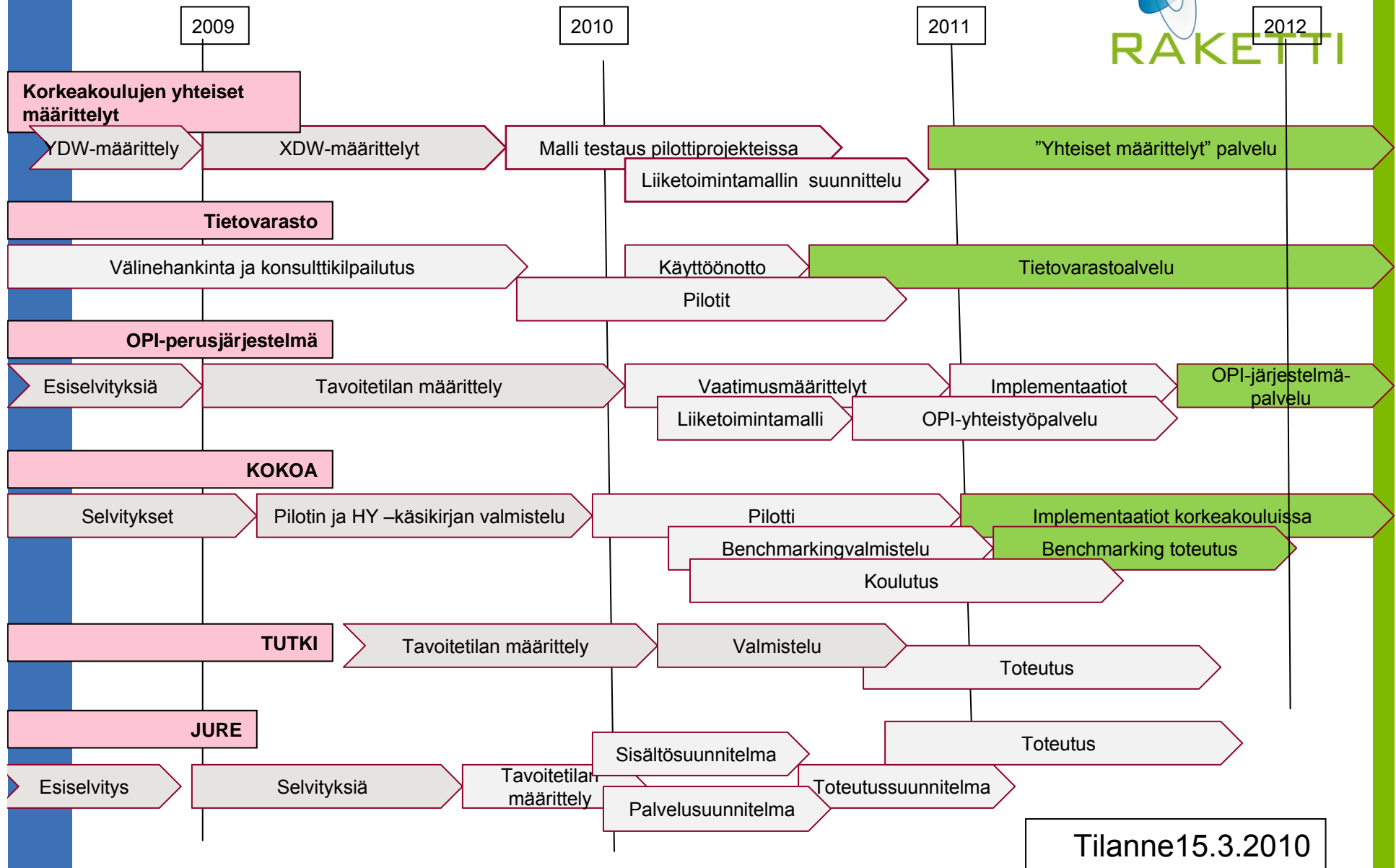

- <http://raketti.csc.fi>
- hanketta kuvaava perussetti sisältäen hankepelisäännöt
 1. HANKEKUVAUS
 2. OHJAUS JA PÄÄTÖKSENTEKO
 3. RAHOITUS JA RESURSSOINTI
 4. OSALLISTAMINEN
 5. KEHITYSTYÖN PERIAATTEET
 6. HANKEVIESTINTÄ
 7. HANKKEESTA PALVELUTUOTTEEKSI
 8. RAJAUKSET

RAKETTI-hankkeen
päivitettävä perussetti

Tammikuu 2010: Korkeakouluista 84% on mukana hankkeessa jossakin roolissa, yliopistoista 92% ja ammattikorkeakouluista 76%.

RAKETTI-roadmap

CSC hankekoordinaattorina

- hankkeen asettamiskirjeen mukaisena hankekoordinaattorina toimii CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy
- CSC on opetusministeriön hallinnoima tieteen tietotekniikan keskus, joka tarjoaa korkeakouluille, tutkimuslaitoksille ja yrityksille tietoteknistä tukea ja resursseja
- omistajana valtio, hallinnoijana OPM – jatkuvuus, pysyvyys
- voittoa tavoittelematon, toiminta omakustannusperiaatteella
- kansallisten keskitettyjen IT-palvelujen osaaja
- kustannustehokkuus ja osaamisen kumuloituminen
- korkeakoulujen ulkopuolinen taho – neutraali toimija

Muita mukana olevia tahoja

- Opetushallitus
- SYL
- SAMOK
- OTUS
- Oodi Kehitys
- UNIFI
- ARENE
- SVYPA
- Virtuaaliammattikorkeakoulun kehittämissyksikkö
- Suomen Akatemia
- Kansalliskirjasto
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- Tilastokeskus
- Kansallisarkisto
- Certia
- jne.

Hankerahoitus

- opetusministeriö toimii suunnitteluvaiheessa hanketoiminnan (mm. CSC:n resurssien) riskirahoittajana
- opetusministeriö rahoittaa CSC:ssä tehtävää henkilötyötä sekä varautuu resursoimaan hanketta vuositasolla luokkaa 1milj. euroa
- visiona on, että suunniteltavat palvelut siirtyvät hankekauden aikana pysyvien organisaatioiden tuottamiksi, jolloin hanke päättyy

Hankkeesta palveluiksi

- palvelu toteutetaan ja sitä tuotetaan vain, mikäli sen käyttöön sitoutuu riittävä määrä asiakasorganisaatioita omakustannushinnan kattamiseksi. Mikäli syntyy voittoa, se käytetään edelleen palvelujen kehittämiseen
- kunkin osahankkeen yhteydessä suunnitellaan miten palvelun tuotanto□ ja ylläpito organisoidaan samoin kuin tehdään ehdotus omistajuus□, hallinnointi□ ja rahoitusmallista
- ylläpito□ ja palveluntuotantovaiheessa palvelujen käyttäjät maksavat niiden ylläpito□ ja tuotantokulut

XDW-osahanke

käsitemalli & tietovarasto

Yhteismitallisuutta raportointiin
kansallisen käsitemallin avulla

Mitkä ovat tavoitteet?
Miten niitä mitataan?

Mitkä ovat toiminnan
tarpeet?
Yhteismitallisuus

Mitä tietoja on saatavilla?
Mihin tallennetaan?

Korkeakoulujen käsitemalli koostuu 359 käsitteestä
<https://rakettiwiki.csc.fi/wiki/XDW/WebHome>

KOKOA osahanke

- kokonaisarkkitehtuurimenetelmä RAKETTI-hankkeen työvälineenä
- tuottaa kokonaiskuvaa aihealueensa kehitystarpeesta näkökulmina toiminta-, tieto-, tietojärjestelmä- ja teknologia
- korkeakoulujen kokonaisarkkitehtuurityön tukeminen
- kymmenen korkeakoulun yhteinen pilotti käynnissä
- Kokonaisarkkitehtuuriosaaminen korkeakouluissa – osaamisen kehittämisohjelma
- kokonaisarkkitehtuurikäsi kirja, 1. painos valmis, toinen työn alla
- Kokonaisarkkitehtuurikoulutusta korkeakouluille
- KOKOA koordinaatioryhmä aloittamassa toimintansa
- lisätietoja Esko.Ala-Peijari@csc.fi, Tuija.Raaska@csc.fi

OPI osahanke

- tavoitteena on yhteinen opintohallinnon perustietojärjestelmä
- 2009: määritelty yhteinen kansallinen tavoitetila
- 2010: työryhmät määrittelevät teknisiä, toiminnallisia ja hallinnollisia vaatimuksia järjestelmäkokonaisuudelle
- vaatimusmäärittelyn jälkeen rakennetaan/kootaan yhteinen järjestelmä Q1/2011 alkaen
- työryhmät: TEKNOLOGIA, TIETO, LIIKKUVUUS, PELISÄÄNTÖ
- lisätietoa: Lauri Stigell@csc.fi, Jussi Auvinen@csc.fi

Uutta: TUTKI-osahanke

- TUTKI-osahanke korkeakoulujen tutkimusta ja tutkimushallintoa käsittelevä uusi RAKETTI-hankkeen osa
- samanaikaisesti päätettiin JURE (Julkaisurekisteripalvelut)-projektin käynnistämisestä
- osahankkeessa luodaan yhtenäinen tapa kuvata tutkimustoiminnan tuloksia ja vaikuttavuutta, sekä tarvittava tietojärjestelmä tiedon keruuseen ja raportointiin
- lisäksi selvitetään muita tutkimusprosessissa ja -hallinnossa tarvittavia tietojärjestelmätarpeita ja tarpeiden selvittyä edistetään näiden täyttämistä

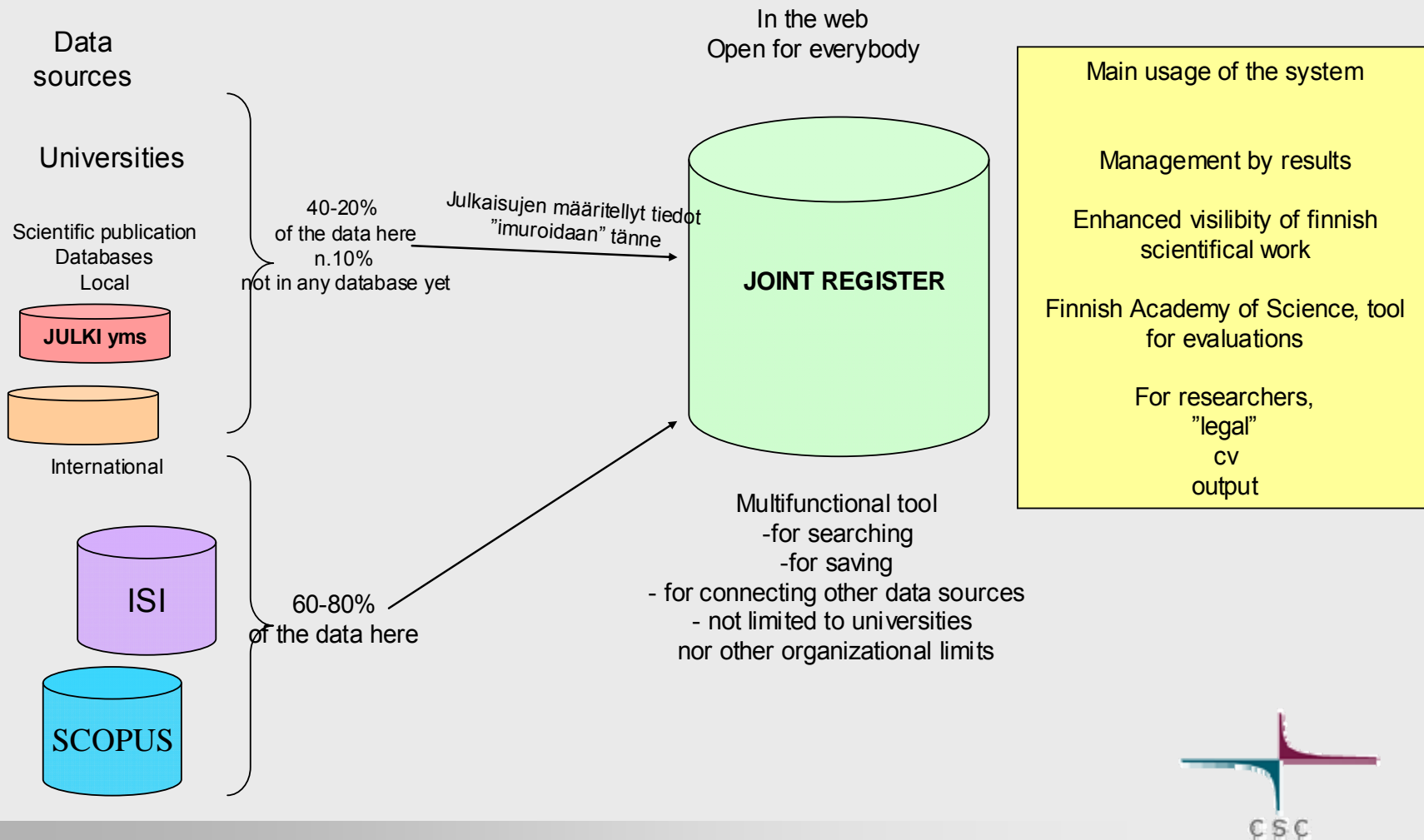
TUTKI-ohjausryhmän kokoonpano

Osahanketta ohjaavat tutkimuksen, kehittämisen ja innovaatiotoiminnan johtamisen edustajat korkeakouluista yhdessä muiden keskeisten tahojen kanssa

- Timo Tiihonen, Jyväskylän yliopisto, puheenjohtaja
- Johanna Björkroth, Helsingin yliopisto
- Heikki Ruskoaho, Oulun yliopisto
- Vesa Saarikoski, Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu
- Pekka Saarela, Aalto-yliopisto
- Ahti Planman, Itä-Suomen yliopisto
- Marja Kylämä, Suomen Akatemia
- Kristiina Hormia-Poutanen, Kansalliskirjasto
- Markku Suvanen, OPM
- Juha Haataja, CSC
- Tuija Raaska, CSC
- Juha Fagerholm, CSC, sihteeri

Valtakunnallinen julkaisurekisteri

KUVA 1. TiedeKOTA-työryhmän määrittelemän valtakunnallisen julkaisurekisterin tavoitetila ja rakenne.

JURE-ohjausryhmän kokoonpano

- Tomi Mäkelä, Helsingin yliopisto, puheenjohtaja
- Aija Kaitera, Helsingin yliopisto
- Irma Pasanen, Teknillinen korkeakoulu /Aalto-yliopisto
- Tiina Salminen, Tampereen yliopisto
- Soili Makkonen, Itä-Suomen yliopisto
- Perttu Heino, Tampereen ammattikorkeakoulu
- Sinikka Luokkanen, Hämeen ammattikorkeakoulu
- Jukka Lindeman, Terveystieteiden tutkimuskeskus
- Jyrki Ilva, Kansalliskirjasto
- Paula Mikkonen, Kansalliskirjasto (FinElib)
- Anu Nuutinen, Suomen Akatemia
- Marianne Kaplas, Tilastokeskus
- Jussi Nuorteva, Kansallisarkisto (sektoritutkimuslaitosten edustaja)
- Olli Poropudas, OPM
- Tuija Raaska, CSC

Tutkimuksen laadun ja vaikuttavuuden arvioinnin tietotekninen tuki?

- herättimiä asiaan syksyiltä

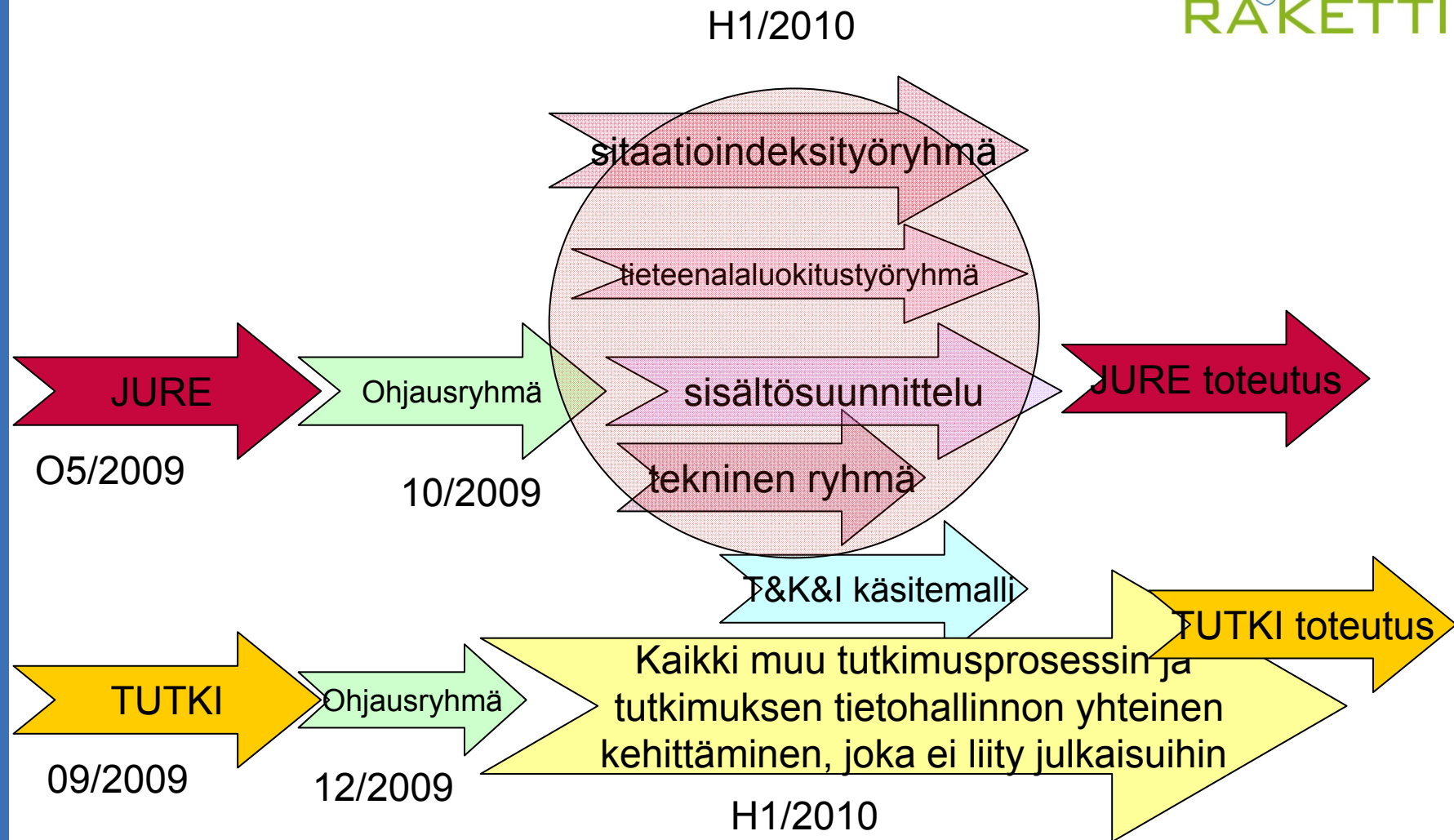

- **Suomen Akatemian tieteen tila ja taso 2009:** tieteellisten artikkelien lukumäärät ovat vähentyneet. Erittäin merkittävänä muutoksena voidaan pitää sitä, että tieteellisen merkittävyyden ja laadun mittareina pidettävät **julkaisujen viittaukset ovat laskusuunnassa**
- Suomen tutkimustoiminnan tuloksellisuus kansainvälisten **tieteellisten julkaisujen määrinä tarkasteltuna** kehittyi myönteisesti 2000-luvulle saakka, mutta sen jälkeen **kasvu on pysähtynyt**. Suomen suhteellinen osuus EU-maiden tieteellisestä julkaisutoiminnasta on tällä vuosikymmenellä vähentynyt
- Tutkijakunnan määrään suhteutettuna Suomen **tieteellinen julkaisutoiminta oli vuonna 2003 OECD- ja EU-maiden keskiarvon alapuolella**
- **Suhteellinen viittausindeksi** kuvaa tutkimustoiminnan näkyvyyttä ja tieteellistä vaikuttavuutta. Tällä mittarilla arvioituna Suomi sijoittuu OECD-maiden joukossa kahdeksanneksi
- Yliopistojen rahoitusmallia on muutettava siten, että laadukas tutkimus saa nykyistä suuremman painoarvon. **Tutkimuksen laadun arvioinnissa tulee käyttää sekä tieteenaloittain painotettuja indikaattoreita että kevyttä vertaisarviointia**

TUTKI-osahanke ja JURE-projekti

RAKETTI

Lisätietoa seminaarin jälkeen näistä osoitteista

TUTKI –osahanke ja JURE-projekti

- <http://raketti.csc.fi/tutki>
- <http://raketti.csc.fi/jure>
- <http://rakettiwiki.csc.fi>